

Etablering af midterhelle ud for forretning - manglende partshøring

Adgangsforholdene, herunder kundekredsens mulighed for en let og ubesværet adgang til forretningen, må i almindelighed antages at være af stor betydning i forbindelse med beslutningen om, hvor en dagligvareforretning skal placeres. Vejdirektoratet kan derfor ikke udelukke, at en dagligvareforretning kan være part i spørgsmålet om etablering af midterhelle ud for forretningen.

17. januar 2011
10/08962

Vejdirektoratet har behandlet klage i brev af 13. juli 2010 fra advokatfirma på vegne af klager, der driver en forretning fra N gade 8. Advokaten har klaget over, at kommunen i forbindelse med ombygning/renovering af N gade har etableret en midterrabat på N gade, så kunder ikke kan køre til og fra forretningen.

De gør endvidere følgende gældende:

- at klager ikke er blevet partshørt inden der er truffet beslutning om etablering af midterhelle,
- at en indkaldelse til et orienteringsmøde ikke er at betragte som partshøring, og
- at der mangler en begrundelse for etableringen af midterhellen.

Vores afgørelse

Kommunens afgørelse er ikke lovlig. Kommunen har ikke partshørt klager inden afgørelsen om etablering af midterhelle blev truffet, og vi kan ikke udelukke, at en partshøring kunne have ført til en anden afgørelse.

Vi skal derfor bede kommunen om at genoptage sagen for at træffe en ny afgørelse efter partshøring med henblik på at vurdere om partshøringen giver anledning til ændring i midterrabatten.

Baggrund

Kommunen har oplyst, at en midterhelle på N gade blev anbefalet for at fremme trafikafviklingen, især i krydset J gade/N gade samt forbedre trafiksikkerheden ved at reducere konfliktpunkter på N gade.

Kommunens ombygning/renovering af N gade ændrer ikke på overkørselsforholdene til klager, men med placeringen af midterhellen er det ikke muligt for kunder til forretningen at svinge til venstre fra N gade og ind til forretningen, hvorfor der skal køres en vis omvej.

Hvad kan Vejdirektoratet tage stilling til

Vi kan tage stilling til, om kommunen har truffet en lovlig afgørelse (retlige spørgsmål) efter vejlovgivningen¹ her vejloven². Men vi kan ikke tage stilling til kommunens vurderinger (skøn) inden for lovens rammer, jf. vejlovens § 4, stk. 1.

Det betyder, at vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med en sådan afgørelse har fulgt vejlovgivningen og almindelige forvaltningsretlige regler. Men vi kan ikke tage stilling til kommunens skøn over, om eller hvordan vejen skal ombygges.

¹ Vejloven, vejbidragsloven, privatvejsloven og vinter- og renholdelsesloven

² Lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 893 af 9. september 2009.

Reglerne ombygning af offentlige veje og om overkørsler

Kommunen skal holde sine veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver. Kommunen bestemmer, hvilke arbejder den skal udføre på kommunens veje, jf. vejlovens § 10, stk. 2. Kommunen afholder udgifterne hertil, medmindre andet er bestemt. Det fremgår af vejlovens § 10, stk. 1 og 2.

Til anlæg, der kan have væsentlig betydning for færdselssikkerheden og afviklingen, skal kommunen indhente samtykke fra politiet, jf. Færdselslovens³ § 100.

Ved nye vejanlæg og ombygning af veje skal vejbestyrelsen tage stilling til, om eksisterende adgange, herunder overkørsler, skal opretholdes. Afbryder vejanlægget en ejendoms hidtidige adgang til det offentlige vejnet, skal vejbestyrelsen så vidt muligt sikre ejendommen anden fornøden vejadgang. Det fremgår af vejlovens 69, stk. 1.

Hvis ikke der bliver etableret fornøden forbindelse til offentlig vej eller til afskårne dele af ejendommen, har ejendommens ejer eller bruger ret til erstatning efter reglerne i vejlovens §§ 51-58. Dette fremgår af vejlovens § 69, stk. 2. Erstatningsspørgsmålet kan kræves indbragt for taksationsmyndighederne.

Partsbegrebet og klageberettiget

For at vi kan tage stilling til en klage, er det en forudsætning, at der er tale om en forvaltningsretlig afgørelse truffet efter vejlovgivningens bestemmelser. Det vil her sige en afgørelse, hvor kommunen i forhold til en bestemt adressat eller en afgrænset kreds af adressater ensidigt fastsætter, hvad der er eller skal være ret i det konkrete tilfælde.

Det er endvidere en forudsætning, at den person, der klager, er klageberettiget.

Da etablering af midterhellen indebærer, at der ikke længere lovligt kan svinges venstre ind til klager eller venstre ud fra din klagers ejendom, foreligger der en afgørelse i forvaltningsretlig forstand.

Hverken vejlovgivningen eller forvaltningsloven⁴ indeholder en definition af, hvem der er klageberettigede i forhold til en afgørelse. Som udgangspunkt er sagens parter klageberettigede, men heller ikke partsbegrebet er defineret i vejlovgivningen eller forvaltningsloven. Partsbegrebet er derimod omtalt i forarbejderne⁵ til forvaltningsloven og nærmere i den juridiske litteratur⁶.

Det fremgår heraf, at kerneområdet for partsbegrebet er afgørelsens adressat. Andre personer kan efter omstændighederne have partsstatus, navnlig hvis den pågældende har en væsentlig, direkte og individuel interesse i sagens udfald.

Færdselsregulering på en offentlig vej er som udgangspunkt en generel regulering af alle trafikanters forhold. Det udelukker ikke, at enkelte, herunder naboer til vejen ud for trafikreguleringen kan være så væsentligt, individuelt og direkte berørt af reguleringen, at de bør anerkendes som parter i sagen og have en parts rettigheder.

³ Færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 5. oktober 2009, som senest ændret ved lov nr. 716 af 25. juni 2010.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1365 af 7. december 2007

⁵ Folketingstidende 1985-86, tillæg A, sp. 133 og 134

⁶ Der kan i denne forbindelse henvises til John Vogter, Forvaltningsloven med kommentarer, 3. udg., (1999), p. 257 ff, Jens Garde mfl., Forvaltningsret, Sagsbehandling, 5. udg., (2001), p. 171 f, og Hans Gammeltoft-Hansen mfl., Forvaltningsret, 2. udg., (2002), p. 61 ff.

Adgangsforholdene, herunder kundekredsens mulighed for en let og ubesværet adgang til forretningen, må i almindelighed antages at være af stor betydning i forbindelse med beslutningen om, hvor en dagligvareforretning skal placeres. Vi mener derfor, at klager er så intensivt berørt af kommunens ombygning af vejen med en midterrabat, at klager bør have en parts rettigheder i sagen og kan klage over kommunens afgørelse.

Partshøring

Hvis en part i en sag ikke kan antages at være bekendt med, at kommunen er i besiddelse af bestemte oplysninger om sagens faktiske omstændigheder, må kommunen ikke træffe afgørelse, før den har gjort parten bekendt med oplysningerne og givet denne lejlighed til at udtale sig. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Det fremgår af forvaltningslovens § 19, stk. 1.

Forvaltningslovens partshøringsregler har karakter af garantiforskrifter, der skal sikre, at en forvaltningsmyndighed træffer en lovlige og rigtig afgørelse. Manglende partshøring kan derfor i sig selv medføre, at en afgørelse bliver ugyldig, hvis det ikke kan udelukkes, at en partshøring kunne have ført til et andet resultat.

Vores vurdering

I dette konkrete tilfælde, må det antages at klager bliver mere individuelt og intensivt berørt af midterhellen end andre trafikanter på vejen eller naboer til midterhellen generelt, da tilkørselsforholdene til forretningen kan få afgørende betydning for forretningens omsætning.

Det er derfor Vejdirektoratets opfattelse at klager må anses for at have partsstatus i denne sag og derfor skal partshøres, selvom midterhellen alene er opsat af trafikale grunde og placering af en midterhellen er en del af kommunens faktiske forvaltningsbivirkning.

Orienteringsmøde

En indkaldelse til orienteringsmøde kan efter Vejdirektoratets opfattelse ikke betragtes som en partshøring, da kommunen skal sikre sig at klager er bekendt med grundlaget som beslutningen træffes på og give klager mulighed for at fremkomme med bemærkninger hertil.

Konklusion

Kommunens afgørelse er ikke lovlige. Kommunen har ikke partshørt klager inden afgørelsen om etablering af midterhelle blev truffet og vi kan ikke udelukke, at en partshøring kunne have ændret afgørelsen.

Vi skal derfor bede kommunen om at genoptage sagen for at træffe en ny afgørelse efter partshøring med henblik på at vurdere om partshøringen giver anledning til ændring i midterrabatten.

